

แบบสอนอ่านสังคมศึกษา

สำหรับประถมศึกษา เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

รศ. บำเพ็ญ พงษ์พานิช

สำหรับเด็กนักเรียนมัธยม
ห้ามขาย

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

แบบสอนอ่านสังคมศึกษา

ชุดเสริมประสบการณ์สังคมศึกษา เล่ม ๑

สำหรับแจกแก่นักเรียนชั้นมัธยม
ห้ามขาย

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

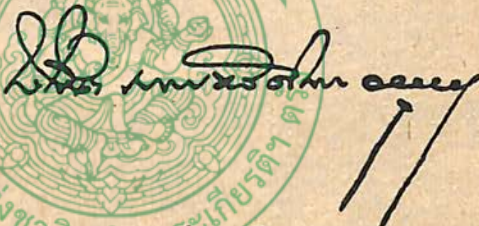
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือแบบสอนอ่านวิชาสังคมศึกษา
เล่ม ๑ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้
พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียนได้.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

(ลงชื่อ)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือสังคมศึกษา เล่ม ๑ นี้ กรมวิชาการได้มอบหมายให้
นายก้อ สวัสดิ์พานิชย์ และ นายระบิล สัตสุวรรณ เรียบเรียงขึ้น
ตามแนวการสอนชั้นประถมศึกษาปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นหนังสือ
แบบสอนอ่านของเด็กในทางสังคมศึกษา สำหรับชั้นประถมศึกษา ๑

มานะ

นับ

หนึ่ง สอง สาม สี่

ธิดา

นับ

หนึ่ง สอง สาม สี่

คุณ

พ่อ ครับ

บ้าน เรา มี คน สี่ คน ครับ

คุณ

แม่ ชา

บ้าน เรา มี คน สี่ คน ค่ะ

แม่ ตอบ ว่า
 หา คน ขี ลุก
 หนง คุณ พ่อ
 สอง แม่
 สาม มานะ
 สี่ ชิดา
 ห้า ชาลี

มานะ พูด ว่า
 อ้อ ลืม นอง ซาดิ ไป
 คุณ แม่ ลืม เจ้า ต่าง
 ชิดา พูด ว่า
 เจ็ด นาง เทา
 คุณ แม่ ลืม นาง เทา ไป

พ่อ พุด ว่า
 เจ้า ต่าง เป็น หมา
 เจ้า ต่าง ไม่ ใช่ คน
 นาง เทา เป็น แมว
 นาง เทา ไม่ ใช่ คน
 นับ หมา นับ แมว ไม่ ได้
 ใคร เป็น คน ที่ หก
 ใคร ตอบ ได้

มานะ ตอบ ว่า
หก พี่ ล้า ลี
พี่ ล้า ลี เป็น แม่ ครว
พี่ ล้า ลี ช่วย คุณ แม่
คุณ แม่ ทำ งาน หนัก
พี่ ล้า ลี ต้อง ช่วย คุณ แม่ ทำ ครว
บ้าน เรา มี คน หก คน
คน ที่ หก เป็น พี่ ล้า ลี

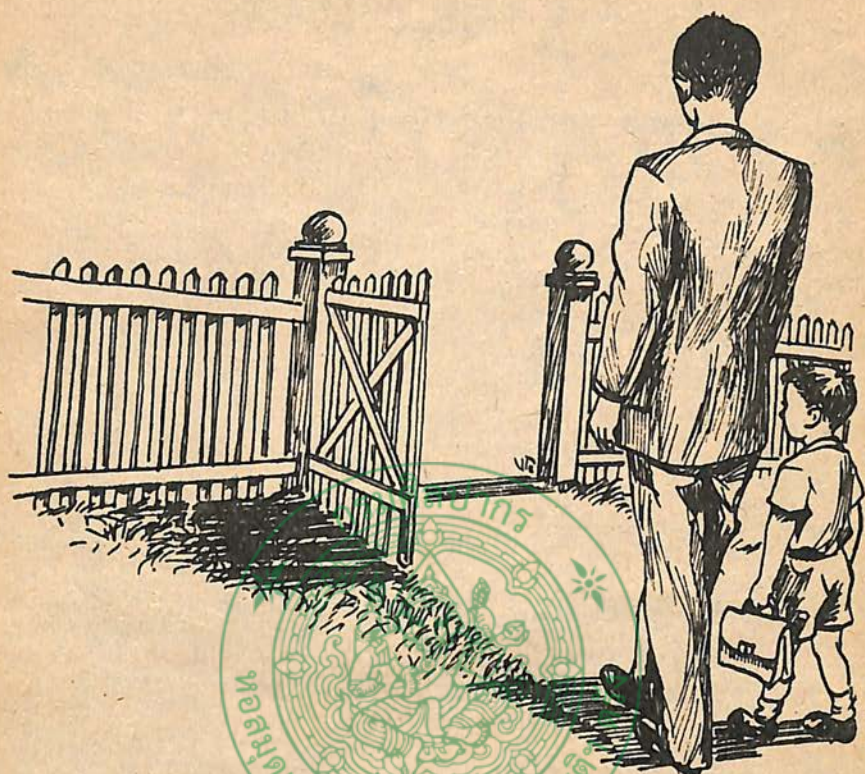

จิตา พูด ว่า
 บ้าน เรา มี คน หก คน
 มี หมา หนึ่ง ตัว
 มี แมว หนึ่ง ตัว
 บ้าน เรา ใหญ่ จริง
 แม่ พูด ว่า
 จริง ซิ ลูก
 บ้าน เรา ใหญ่ จริง

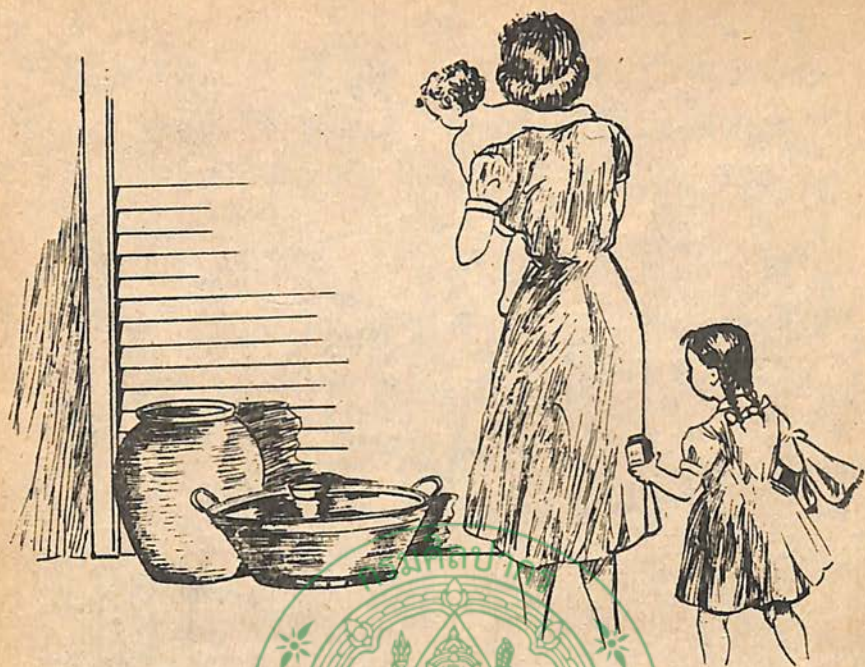
หัดตอบคำถาม

๑. บ้าน ของ เธอ มี คน กี่ คน
๒. เธอ มี พี่ กี่ คน
๓. เธอ มี น้อง กี่ คน
๔. เธอ มี หมา ไหม
๕. เธอ มี แมว ไหม
๖. บ้าน เธอ มี คน คราว ไหม
๗. บ้าน เธอ ใหญ่ กว่า บ้าน มานะ ไหม
๘. บ้าน เธอ เล็ก กว่า บ้าน มานะ ไหม

พ่อ ไป ทำ งาน
มานะ ไป โรงเรียน
ชิตา อยู่ กับ แม่
น้อง ชาลี อยู่ กับ แม่
ลำลี ช่วย แม่ ทำ งาน
ชิตา ช่วย แม่ ทำ งาน

แม่ ขอบ น้ ำ ใ ห้ น้ อง ชา ลี
 ชิดา ชั ว ย แม่
 ชิดา ชั ว ย ถึ อ ผา ถึ อ สั บู่
 ชิดา ชั ว ย แม่ เล ย ง น้ อง
 ชิดา ชั ว ย แม่ ทำ งาน
 ชิดา ไ ต แ ล้ ว ชิดา ทำ งาน ไ ด้
 ชิดา ชั ว ย แม่ เล ย ง น้ อง ทุ ก วัน

จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กนักเรียน ยิมเรียน

แม่ ทำ ความ สะอาด บ้าน
 สำลี ช่วย แม่ ทำ ความ สะอาด บ้าน
 สำลี ถู บ้าน สำลี ทำ ความ สะอาด บ้าน
 ธิดา ช่วย แม่ ทำ งาน
 ธิดา ช่วย ส่ง ของ ให้ แม่

ลำลี ไป ตลาด
 ลำลี ไป ช้อ ผัก ช้อ หมู ที่ ตลาด
 ลำลี ช้อ ผัก ช้อ หมู มา ทำ อาหาร
 แม่ อยู่ บ้าน แม่ เก็บ ผ้า
 ดิดา อยู่ บ้าน ช่วย แม่ เก็บ ผ้า

แม่ ทำ ครัว
 ลำลี ช่วย แม่ ทำ อาหาร
 แม่ กับ ลำลี ช่วย กัน ทำ อาหาร
 ลำลี ล้าง ชาม และ ฎู พน ครัว
 ชิดา เล่น กับ น้อง
 ชิดา ช่วย แม่ เลียง น้อง

พ่อ กลับ มา บ้าน
 มานะ กลับ จาก โรงเรียน
 พ่อ รด น้ำ ผัก
 มานะ ช่วย พ่อ รด น้ำ ผัก
 พ่อ ทำ สวน ครัว
 มานะ ช่วย พ่อ ทำ สวน ครัว
 แม่ ให้ อาหาร ไก่
 ธิดา ช่วย แม่ ให้ อาหาร ไก่

พ่อ และ แม่ เลี้ยง ไก่
 มานะ ชิดา ช่วย พ่อ แม่ เลี้ยง ไก่
 มานะ ให้ อาหาร ไก่
 ชิดา เก็บ ไข่ ไก่
 เลี้ยง ไก่ ไว้ กิน ไข่

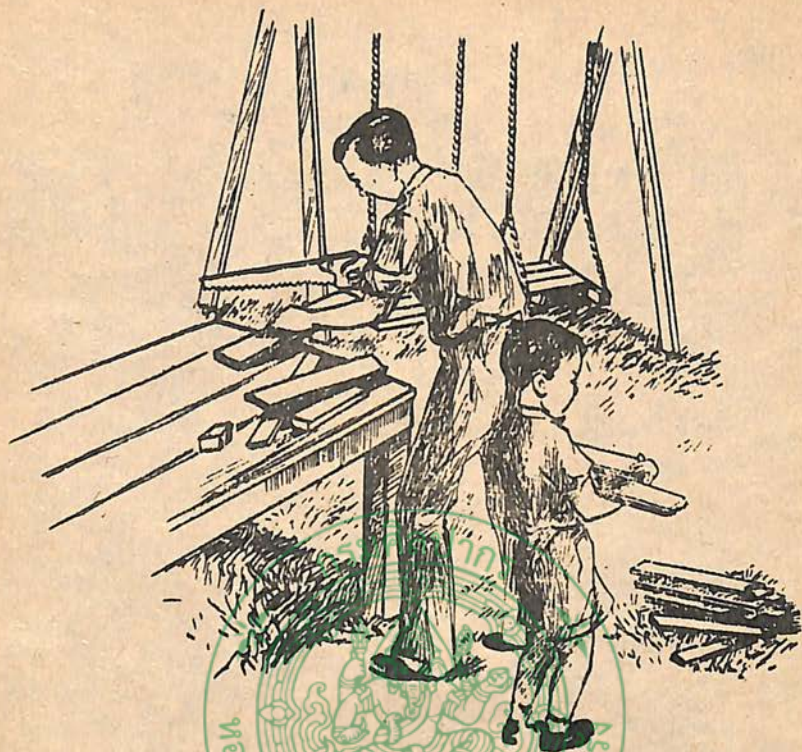
ลำลี แม่ครัว ทำ อาหาร เสร็จ แล้ว
 ลำลี จัด โต๊ะ อาหาร
 มานะ ช่วย จัด โต๊ะ อาหาร
 ชิดา ช่วย จัด โต๊ะ อาหาร
 ลำลี ดีใจ ที่ ชิดา มานะ ช่วย ทำ งาน

จัดโต๊ะอาหารแล้ว
ธิดาไปบอกพ่อและแม่
พ่อและแม่มาต้อนรับทานอาหาร
มานะตักข้าวให้แม่พ่อธิดา
พ่อแม่ดีใจที่ลูกช่วยทำงาน

หัดตอบคำถาม

๑. แม่ ทำ งาน อะไร บ้าง
๒. เธอ ช่วย ทำ งาน อะไร ใน บ้าน
๓. บ้าน เธอ เลี้ยง ไก่ หรือ เป็ด
๔. ใคร เป็น คน เลี้ยง ไก่
๕. เธอ ช่วย ปลูก บ้าน หรือ เป็ด
๖. เธอ มี น้อง ไหม
๗. เธอ ช่วย เลี้ยง น้อง หรือ เป็ด
๘. บ้าน เธอ ปลูก ต้น ไม้ หรือ เป็ด
๙. ใคร เป็น คน รด น้ำ ต้น ไม้

วัน อาทิตย์ พ่อ ไม่ ไป ทำ งาน
 วัน อาทิตย์ มานะ ไม่ ไป โรงเรียน
 พ่อ ทำ ชิงช้า ให้ ลูก เล่น
 มานะ ช่วย พ่อ ทำ ชิงช้า
 มานะ ช่วย พ่อ เก็บ ไม้ ที่ เหลือ

พ่อ ทำ ซิงขา เสร็จ แล้ว
 ชิดา มานะ ช่วย พ่อ เก็บ ไม้ ที่ เหลือ
 ชิดา มานะ ช่วย ทำ ความ สะอาด สนาม
 เก็บ ไม้ ที่ เหลือ ให้ หมด
 ไม้ จะ ไม่ ตำ เท้า เวลา วิ่ง เล่น
 สนาม จะ สะอาด นำ ดู

ชิดา เล่น ซิงช้า ที่ พ่อ ทำ ให้
 มานะ เล่น ซิงช้า กับ ชิดา
 พ่อ ยืน ดู ลูก เล่น ซิงช้า
 พ่อ ชอบ ใจ ที่ ลูก ชอบ เล่น ซิงช้า
 พ่อ ชอบ ทำ ของ เล่น ให้ ลูก เล่น เสมอ

รับประทานอาหาร เสร็จแล้ว
 พ่อ แม่ ชอบ ไป นั่ง เล่น ที่ สนาม
 มานะ เล่น ชิงช้า ชิดา เล่น ชิงช้า
 เจ้า ต่าง ไป วิ่ง เล่น ที่ สนาม ด้วย
 พ่อ โยน ลูก บอล ให้ เจ้า ต่าง เล่น

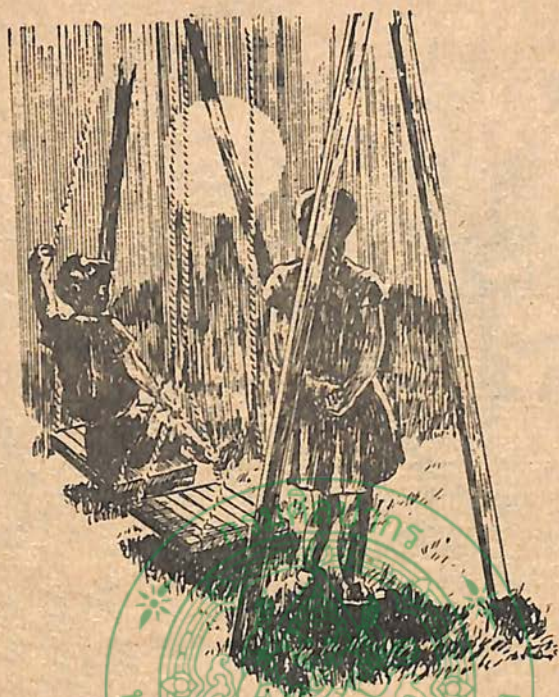
ดวง จันทร ชน ทาง ทศ ตะวัน ออก
 ธิดา เห็น ดวง จันทร ชน เต็ม ดวง
 ธิดา ช ให้ มานะ ดู ดวง จันทร

มจนะ พุด ว่า

“วัน น ดวงจันทร ชน เต็ม ดวง”

ธิดา บอก พ่อ และ แม่ ว่า

“คุณ แม่ คุณ พ่อ ดวง จันทร ชน แล้ว”

ธิดา พูด ว่า
“ ดวง จันทร์ ขึ้น ทาง เดียว กับ ดวง อาทิตย์
ดวง อาทิตย์ ขึ้น ทาง ทิศ ตะวัน ออก ”

มานะ ถาม ว่า
“ ดวง อาทิตย์ ตก ทาง ทิศ ไหน ”

ธิดา พูด ว่า
“ ดวง อาทิตย์ ตก ทาง ทิศ ตะวัน ตก
ดวง อาทิตย์ ตก ทาง หลัง บ้าน ของ เรา ”

แม่ ถาม ว่า

“ทิศ ไหน เป็น ทิศ เหนือ”

มานะ ตอบ ว่า

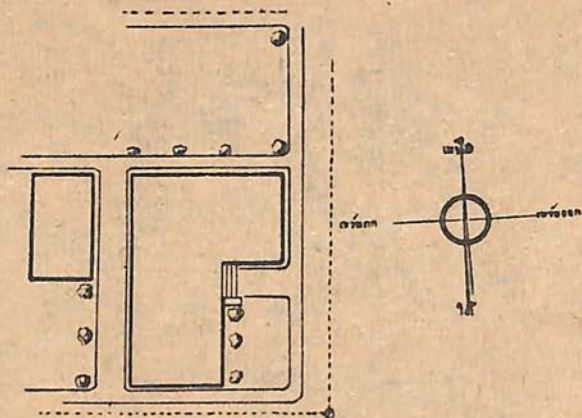
“หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ตะวัน ออก
ทิศ เหนือ อยู่ ทาง ซ้าย มือ ครับ”

พ่อ ถาม ว่า

“แล้ว ทาง ขวา มือ เป็น ทิศ อะไร”

มานะ ตอบ

“ทาง ขวา มือ เป็น ทิศ ใต้ ครับ”

พ่อ พูด ว่า

“บ้าน เรา หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ไทน์”

มานะ ตอบ ว่า

“หัน ไป ทาง ทิศ ตะวัน ออก

หลัง บ้าน อยู่ ทาง ทิศ ตะวัน ตก ครัว”

พ่อ ถาม ว่า

“สนาม ที่ เรา นั่ง เล่น อยู่ ทาง ทิศ ไทน์

ของ บ้าน”

มานะ ยืน หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ตะวัน ออก

มานะ ยก แขน ชำย ชัน แล้ว ตอบ ว่า

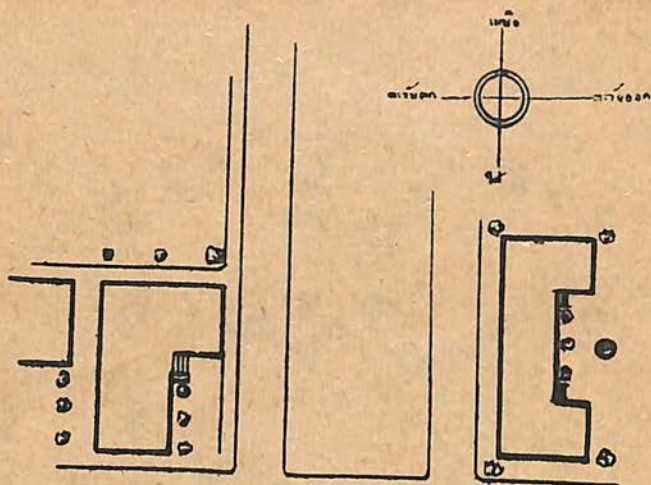
“อยู่ ทาง ทิศ เหนือ ของ บ้าน ครัว”

มืด แล้ว ทุก คน ชน บ้าน
ธิดา แปรง พัน และ เปลี่ยน เครื่อง แต่ง ตัว
แม่ เขา มั่ง ลง ให้ ธิดา
ธิดา เปลี่ยน เครื่อง แต่ง ตัว แล้ว
ธิดา พูด สวัสดิ์ กับ แม่
พูด แล้ว ธิดา ก็ ไป นอน

มานะ ออยาก รู้ เรื่อง ทศ กับ แผนที่
 มานะ ถาม พ่อ ว่า
 “คุณ พ่อ ครบ แผนที่ มี ทศ บอก ไว้ ด้วย
 บอก แต่ ทศ เหนือ เทานน
 พ่อ ตอบ ว่า
 “ถูก แล้ว ใน แผนที่ บอก แต่ ทศ เหนือ
 เมื่อ รู้ ทศ เหนือ ก็ หา ทศ อื่น ได้
 หัน หน้า ไป ทาง เหนือ ข้าง หลัง เป็น ทศ ได้
 ทาง ขวา เป็น ทศ ตะวัน ออก ข้าง ซ้าย เป็น
 ทศ ตะวัน ตก ”

พ่อ เขียน แผนที่ ทาง เดิน จาก บ้าน ไป โรงเรียน
 พ่อ ให้ มานะ วาง แผนที่ ให้ ถูก ทิศ
 มานะ วาง แผนที่ ให้ ลูก ครัว ช ไป ทาง เหนือ
 มานะ รู้ ว่า ทาง หน้า บ้าน เป็น ทิศ ตะวัน ออก
 มานะ จึง หา ทิศ เหนือ ได้
 มานะ วาง แผนที่ ได้ ถูก ต้อง
 พ่อ ถาม ว่า
 “จาก แผนที่ โรงเรียน อยู่ ทาง ทิศ ไหน”
 มานะ ตอบ ว่า
 “อยู่ ทาง ทิศ ตะวัน ออก ของ บ้าน ครัว”

พ่อ ถาม ว่า

“ ถ้า ออก จาก บ้าน ไป โรงเรียน
เดิน ไป ทาง ทิศ ไหน ก่อน ”

มานะ ตอบ ว่า

“ เดิน ไป ทาง ทิศ ใต้ แล้ว เลี้ยว ซ้าย
ไป ตาม ถนน ไป ทาง ทิศ ตะวัน ออก ”

มานะ ดู แผนที่ เป็น แล้ว

มานะ ดู แผนที่ เป็น เพราะ รู้ จัก ทิศ

มานะ รู้ ว่า ทาง ไหน เป็น ทิศ ตะวัน ออก

มานะ จึง หา ทิศ เหนือ ใต้

พ่อ พูด ว่า

“ ถ้า ไม่ รู้ ว่า ทิศ ไหน เป็น ทิศ อะไร

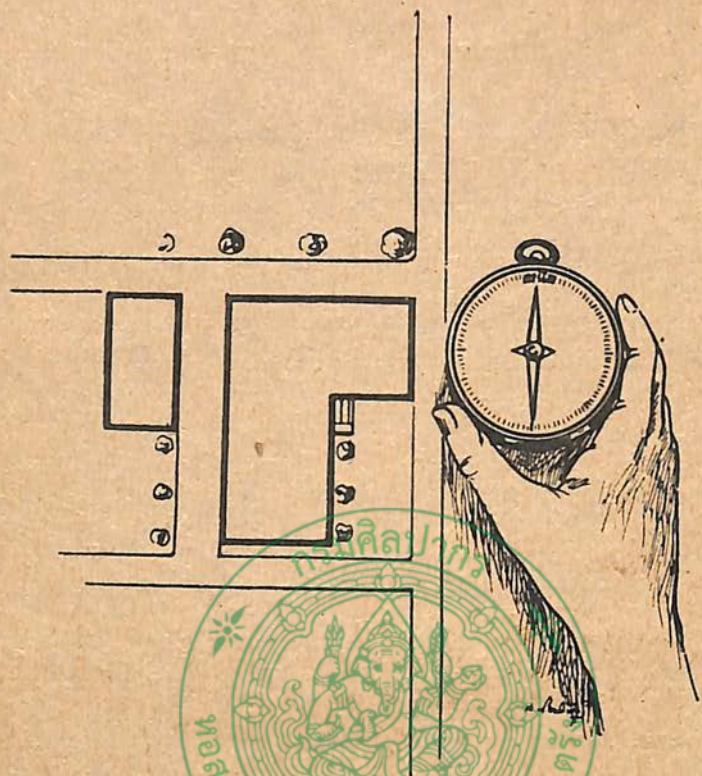
เรา อาจ ใช้ เข็ม ทิศ ใต้

เข็ม ทิศ ซ บอก ทิศ เหนือ เสมอ ”

พ่อ ให้ มานะ ดู เข็ม ทิศ

มานะ ลอง วาง เข็ม ทิศ ดู

มานะ เห็น เข็ม ทิศ ซ ไป ทาง ทิศ เหนือ เสมอ

มานะ เอา เข็ม ทิศ วาง บน แผนที่
 แล้ว หมุน แผนที่ ให้ ทิศ เหนือ ตรง กับ เข็ม ทิศ
 มานะ ชอบใจ มานะ รู้จัก ประโยชน์ ของ เข็ม ทิศ
 พ่อ ให้ เข็ม ทิศ แก่ มานะ
 มานะ ดีใจ มานะ กราบ ชอบ คุณ พ่อ

หัดตอบคำถาม

๑. โรงเรียน ของ เธอ หยุด วัน อะไร
๒. เธอ ทำ อะไร ใน วัน ที่ โรงเรียน หยุด
๓. เธอ ชอบ เล่น อะไร บ้าง
๔. เธอ เคย เห็น ดวงอาทิตย์ ไหม
๕. ดวงอาทิตย์ ขึ้น ทาง ทิศ อะไร
๖. ดวงจันทร์ ขึ้น ทาง ทิศ อะไร
๗. ดวงอาทิตย์ ตก ทาง ทิศ อะไร
๘. ถ้า หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ตะวัน ออก ทิศ
เหนือ อยู่ ทาง ไหน
๙. ถ้า หัน หน้า ไป ทาง ทิศ ตะวัน ตก ทิศ
ใต้ อยู่ ทาง ไหน
๑๐. ใน แผนที่ มี ลูก ธร บอก ทิศ อะไร ไว้
๑๑. เข็ม ทิศ มี เข็ม ชี้ ไป ทาง ทิศ ไหน เสมอ
๑๒. เมื่อ ใคร ให้ ของ แก่ เธอ เธอ ได้ แสดง
การ ชอบ คุณ อย่างไร

ธิดา อยู่ บ้าน ธิดา เล่น กับ น้อง ซาลี
 ธิดา ได้ ยิน คน มา เคาะ ประตู บ้าน
 ธิดา ออก ไป ดู ธิดา เห็น บุรุษ ไปรษณีย์
 บุรุษ ไปรษณีย์ เขา จดหมาย มา ลัง
 ธิดา ออก ไป รับ จดหมาย จาก บุรุษ ไปรษณีย์
 ธิดา รับ จดหมาย แล้ว ธิดา พูด ว่า
 “ขอบ คุณ ค่ะ”

ธิดา เอา จดหมาย ไป ให้ แม่ แล้ว พูด ว่า
“ บรูซ ไปรษณีย์ เอา จดหมาย มา ส่ง ค่ะ
ธิดา รับ จดหมาย แล้ว ขอบ คุณ เขา ด้วย ”
แม่ พูด ว่า
“ ดี จริง ลูก ลูก แม่ นำ รัก
บรูซ ไปรษณีย์ ได้ ทำ ประโยชน์ ให้ เรา
ช่วย ส่ง จดหมาย ให้ เรา ช่วย ส่ง ของ ให้ เรา
เรา ควร ขอบ คุณ เขา ที่ ทำ ประโยชน์ ให้ ”

ธิดา พูด ว่า

“ตำรวจ ก็ ทำ ประโยชน์ ให้ เรา

พี่ มานะ บอก ว่า

ตำรวจ ช่วย พี่ มานะ ให้ ข้าม ถนน

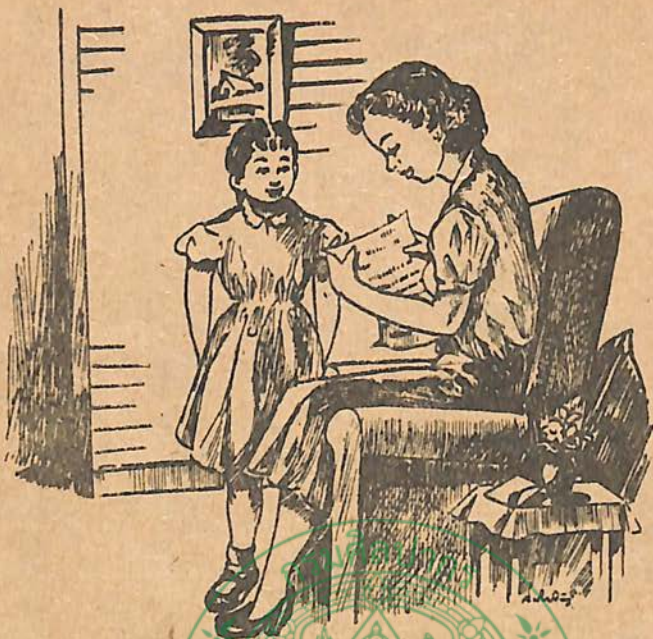
พี่ มานะ ก็ ชอบ คุณ ตำรวจ ค่ะ”

แม่ พูด ว่า

“ตำรวจ ทำ ประโยชน์ ให้ เรา หลาย อย่าง”

ตำรวจ มี หน้า ที่ จับ คน ราช
 จับ คน ที่ ลัก ของ เขา
 จับ คน ที่ เกะ กะ และ รัง แก ชาว บ้าน
 ตำรวจ คอย ช่วย เหลือ คน ทุก คน
 เพื่อให้ คน อยู่ ด้วย ความ สุข
 ใคร มี เรื่อง อะไร ไป บอก ตำรวจ
 ตำรวจ อาจ ช่วย เหลือ แนะ นำ ให้ ได้

แม่ อ่าน จดหมาย ที่ อีตา ส่ง ให้

แม่ อ่าน แล้ว บอก อีตา ว่า

“อีก สอง วัน ลุง จะ มา บ้าน เรา

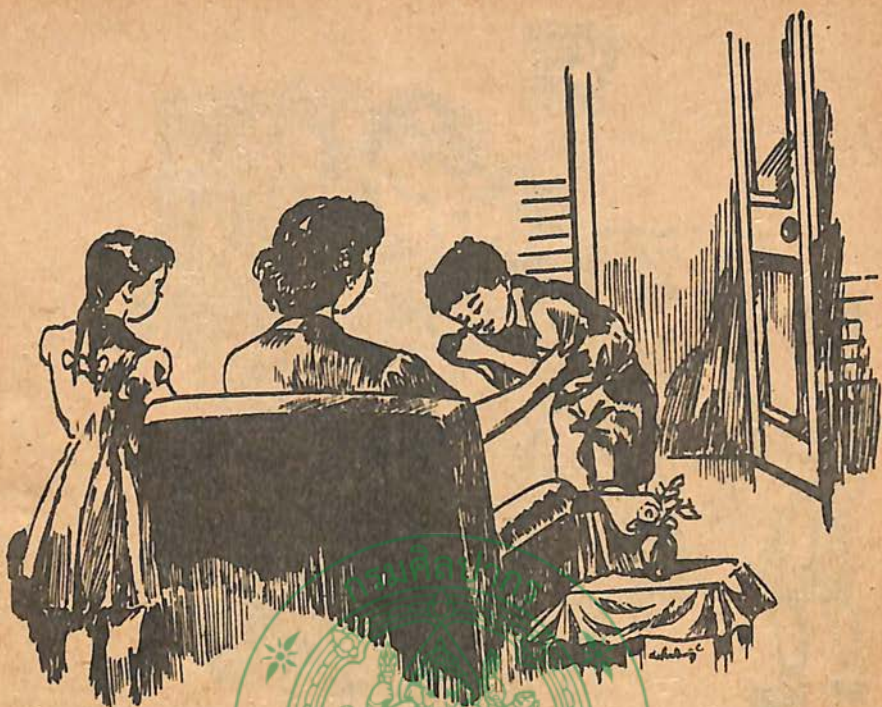
ลุง ประชา จะ พา ประถม มา ด้วย

อีตา จำ ลุง ประชา ได้ ไหม”

อีตา ตอบ แม่ ว่า

“จำ ได้ ค่ะ ลุง ประชา เป็น พี่ ของ คุณ แม่

คุณ แม่ ให้ อีตา เรียก ลุง”

มานะ กลับ จาก โรงเรียน มานะ ไหว้ แม่
ชิตา บอก มานะ ว่า

“ลุง ประชา จะ มา และ พา ประถม มา ด้วย
ลุง ประชา จะ มา ซอ ของ ไข่ ใน การ ทำ สวน”

มานะ ดี ใจ มานะ พูด ว่า

“มา เมื่อ ไร ชิตา”

ชิตา ตอบ ว่า

“อีก สอง วัน”

แม่ พูด ว่า

“มานะ ชิดา ไป ช่วย กัน จัด ห้อง ให้ จุง พัก เกอช
 มานะ ไป เป็ลียน เครื่อง แต่ง ตัว กอน
 มานะ ไป เป็ลียน เครื่อง แต่ง ตัว แลัว ไป
 ช่วย แม่”

แม่ กวาด บ้าน และ จัด ของ
 มานะ และ ชิดา ช่วย กัน ดู ห้อง

เมื่อลุง ประชา กับ ประถม มา ถึง
ธิดา กับ แม่ ออก มา รับ
ธิดา ไหว้ ลุง ประชา ประถม ไหว้ แม่ ของ ธิดา
ประถม เรียก แม่ ของ ธิดา ว่า อา มะติ
อา มะติ เป็น น้อง ของ พ่อ ของ ประถม
ถ้า แม่ ของ ธิดา เป็น น้อง ของ แม่ ของ ประถม
ประถม จะ ต้อง เรียก ว่า น้า

แม่ ให้ สำลี หิ้ว กระเป๋า ไป ยัง ห้อง พัก
ธิดา พา ประถม ไป ยัง ห้อง พัก
ลุง ประชา นั่ง พูด กับ แม่
กำลัง พูด เรื่อง การ ทำ สวน
มานะ และ พ่อ กลับ มา ถึง บ้าน
มานะ และ พ่อ ไหว้ ลุง ประชา

ลุง ประชา พูด เรือง ทำ สวน ว่า

“ได้ ปลุก ต้น กล้าย ไร่ มาก

ใน สวน มี ต้น ไม้ หลาย อย่าง

ได้ ปลุก ข้าว ใน ท้อง ร่อง สวน”

มานะ สงสัย ตาม ว่า

“คุณ ลุง ไม่ ใช่ ชาวนา ทำ ไหม ปลุก ข้าว ด้วย”

ดุง ประชา ตอบ ว่า
 “ ดุง เป็น ชาว ลาว ปลูก ต้น ไม้
 แต่ มี ที่ ว่าง ก็ ปลูก ข้าว ไร่ กิน ด้วย
 ดุง ไม่ ได้ ทำ นา มาก
 ไม่ ได้ ปลูก ข้าว ใน นา
 ดุง ปลูก ใน ร่อง สวน
 ชาว นา ปลูก ข้าว ไร่ กิน และ ไร่ ชาย ด้วย
 ดุง ปลูก ต้น ไม้ ไร่ เก็บ ผล ขาย ”

มานะ ตาม คุณ ประชา ว่า
“คุณ คุณ เขา ผลไม้ ไป ขาย ที่ โหนด”

คุณ ประชา ตอบ ว่า
“มี คน มา ซื้อ ที่ บ้าน บ้าง
แม่ ของ ประถม เขา ไป ขาย ที่ ตลาด บ้าง
ขาย ให้ แก่ คน ซื้อ เขา ไป กิน เอง บ้าง
ขาย ให้ พ่อค้า แม่ค้า ตาม ร้าน บ้าง
พ่อค้า แม่ค้า ซื้อ ไว้ ขาย อีก ที่ หนึ่ง”

มานะ อยาก ฐั ว่า เขา ชาย ช้าว กัน อย่างไร

มานะ ตาม ลุง ประชา ว่า

“คุณ ลุง ครัว เขา ชาย ช้าว กัน อย่างไร ครัว”

ลุง ประชา ตอบ ว่า

“มี พ่อค้า มา ช้อ ถึง บ้าน

เขา เรือ เขา รถ หรือ เขา เกวียน มา ขน

บาง ที ชาวนา ก็ ขน ไร่ เกวียน ไป ขาย เอง

บาง ที ก็ หาบ ไป ขาย ถึง ฉาง ช้าว ผู้ ช้อ”

ชาว นา ชาย ชั่ว ให พอค้า แมค้า ชั่ว
 พอค้า แมค้า ชั่ว ชาย ชั่ว ให โรง สี อีก
 ต่อ หนึ่ง
 ขาง ที ชาว นา ก็ เอา ชั่ว ไป ชาย ให
 โรง สี เอง
 โรง สี รับ ชื้อ ชั่วเปลือก ไป สี เป็น ชั่วสาร
 แล้ว เอา ชั่วสาร ไป ชาย ให ร้าน ชาย ชั่วสาร
 ร้าน ชาย ชั่วสาร ชาย ชั่ว ให แก่ คน ชื้อ
 ไป กิน

ลุง ลี ข้าว ตำ ข้าว กิน เอง
 “ลุง ไม่ได้ กิน ข้าวสาร จาก โรง ลี”

แม่ พูด ว่า

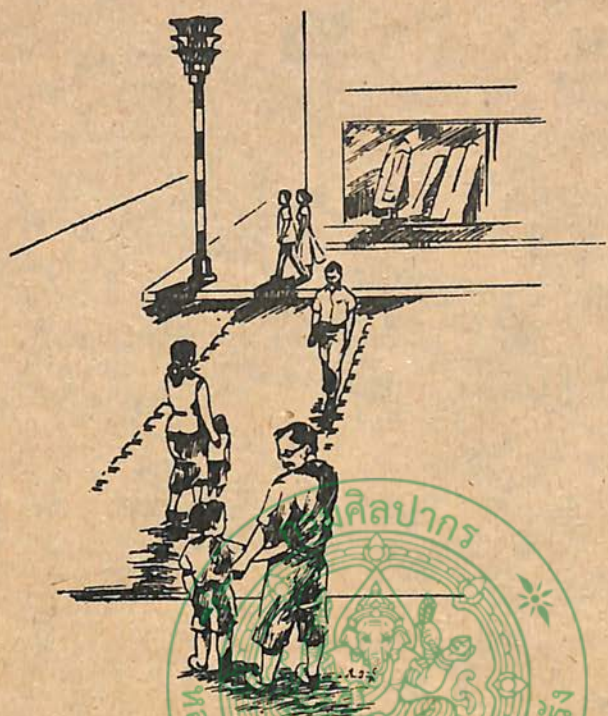
“เข็น แล้ว ไป อาบ น้ำ รับประทาน ข้าว กั้น เถอะ
 มานะ ไป เปลี่ยน เครื่อง แต่ง ตัว เสีย ขี ลูก
 แล้ว ขวน ประถม ไป อาบ น้ำ ด้วย”
 มานะ รีบ ขึ้น ไป หา ประถม

หัดตอบคำถาม

๑. เธอ เคย เห็น บุรุษ ไปรษณีย์ ไหม
๒. บุรุษ ไปรษณีย์ มี หน้า ที่ อะไร บ้าง
๓. เมื่อ ใคร ให้ ของ เธอ เธอ ควร ทำ อย่างไร
๔. ตำรวจ ทำ ประโยชน์ อะไร ให้ เรา บ้าง
๕. เธอ มี ลุง หรือ ไม่
๖. เธอ มี อา หรือ ไม่
๗. เธอ มี น้า หรือ ไม่
๘. ลุง ประชา เป็น พี่ ของ ใคร
๙. อา เป็น น้อง ของ พ่อ หรือ แม่ ของ เธอ
๑๐. น้า เป็น น้อง ของ พ่อ หรือ แม่ ของ เธอ
๑๑. ชาว นา ปลูก อะไร ใน นา
๑๒. ชาว สวน ปลูก อะไร ใน สวน
๑๓. เธอ เคย เห็น โรง สี ไหม
๑๔. แม่ ของ ประถม เขา ผลไม้ ไป ขาย ที่ ไหน

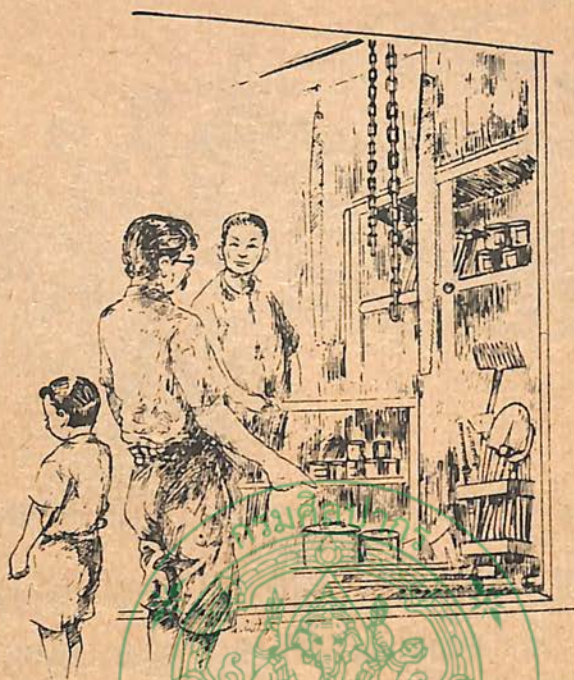
เข้า วัน รุ่ง ชัน ประชา ไป หา ช้อ ของ
 ประชา พา ประถม ไป ด้วย
 ประชา กับ ประถม เดิน ออก จาก บ้าน
 ไป รอ รถ โดย ล่าร ที่ ถนน ใหญ่
 ตรง บ้าย ที่ จอด รถ โดย ล่าร
 ประถม จะ รับ ชัน รถ
 ประชา บอก ประถม ว่า
 “รอ ให้ คน ลง ให้ หมด ก่อน แล้ว จึง ชัน”
 เมื่อ คน ลง หมด แล้ว ประชา กับ ประถม จึง ชัน รถ

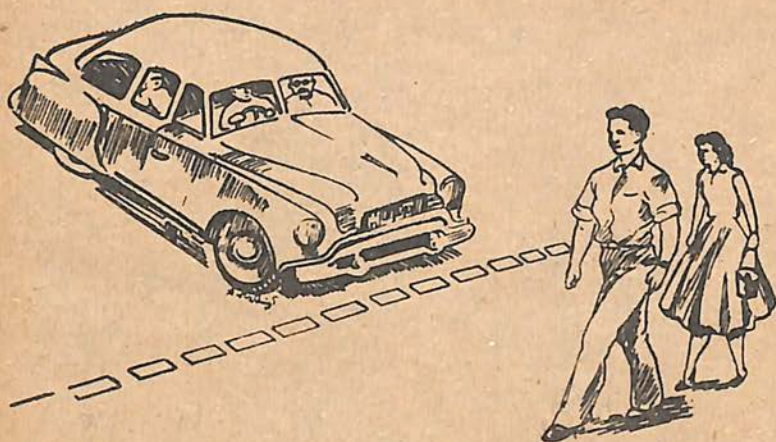
เมื่อ รถ ถึง ตลาด ที่ ประชา จะ ไป ช้อ ของ
 รถ ไป หยุด ที่ ข้าย จอด รถ ใกล้ สี แยก
 ประชา กับ ประถม ลง จาก รถ
 ประชา จะ ข้าม ถนน ตรง สี แยก
 ประชา พา ประถม ไป ตรง เส้น ขาว ใกล้ สี แยก
 รอ จน ไฟ เขียว ล่อง มา ทาง เขา
 ไฟ แดง ล่อง ไป ทาง ที่ รถ กำลัง แล่น
 รถ หยุด ตรง เส้น ขาว ทุก ครั้ง แล้ว
 ประชา กับ ประถม จึง ข้าม ถนน

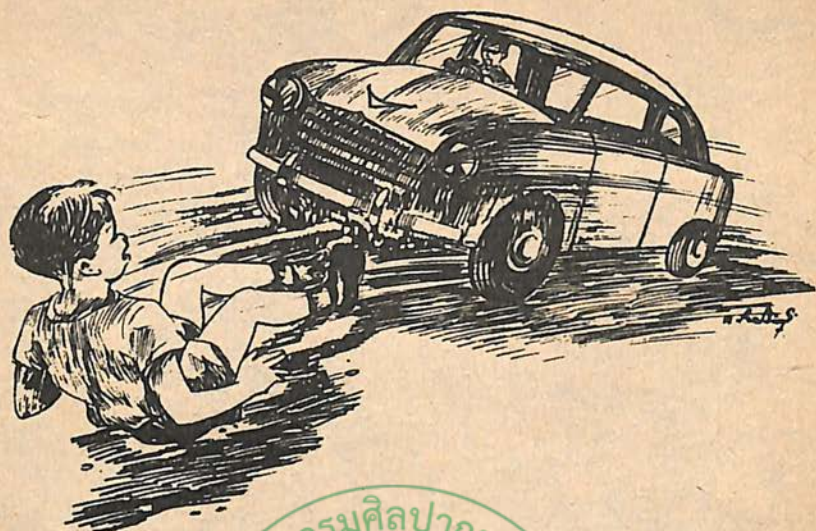
ประชา พา ประถม เดิน ดู ร้าน ขาย ของ
 เดิน หา ขอ เลือ ให้ ประถม
 ประชา ขอ เลือ ให้ ประถม สอง ตัว
 แล้ว เดิน หา ขอ พันธุ์ ผัก
 เมื่อ ขอ ได้ แล้ว จึง เดิน ต่อ ไป
 เพอ หา ขอ จอบ เสียม และ มีด

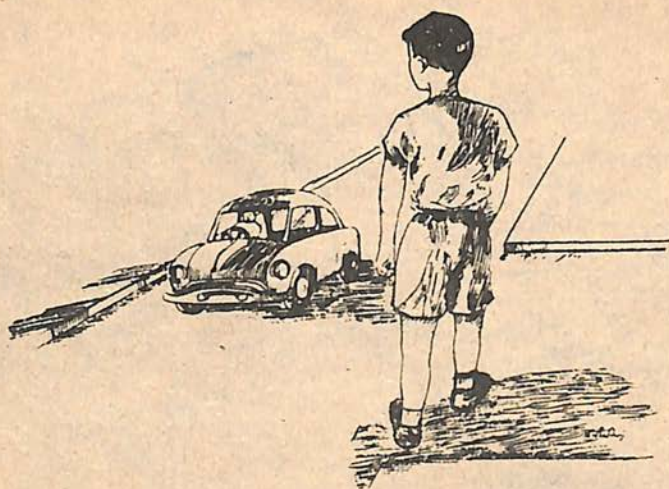
ประชา พา ประถม ไป ร้าน ขาย เครื่อง เหล็ก
 ประชา เลือก ซอ จอบ เลี่ยม มัด
 ประถม ยืน ดู ร้าน ขาย ของ อื่น ๆ
 มี ร้าน ขาย ผ้า ร้าน ขาย อาหาร
 ประชา ซอ ของ เสร็จ แล้ว
 ประชา เรียก รถยนต์ รับ จ้าง มา คัน หนึ่ง
 ประชา ตก ลง ราคา กับ คน ซั้ รถ แล้ว
 ประชา เรียก ประถม ขึ้น รถ กลับ บ้าน

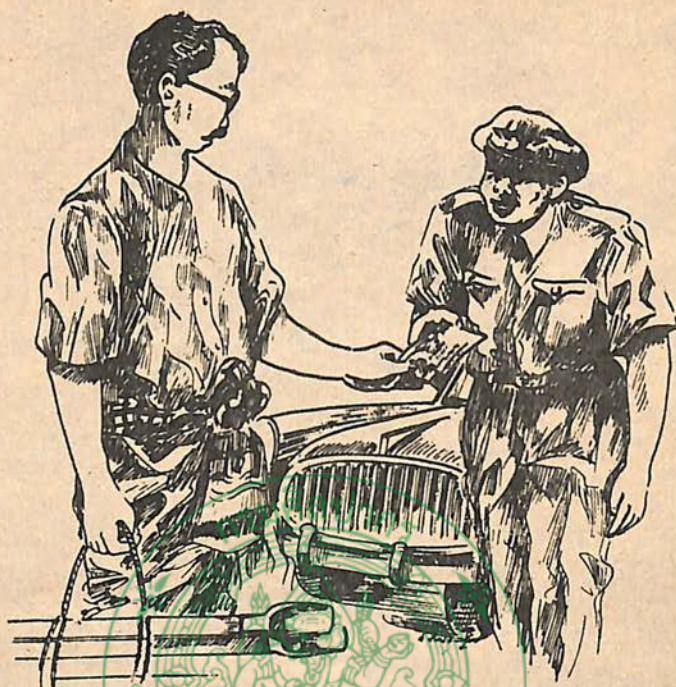
พอ รถ มา ถึง สี แยก ที่ บัอม ไฟ มี สี เหลือง
 รถ ทุก คัน หยุด ตรง เส้น ขาว
 พอ มี ไฟ สี แดง คน ก็ เดิน ข้าม ถนน
 คน เดิน ข้าม ถนน ตรง เส้น ขาว
 พอ ไฟ เปลี่ยน เป็น สี แดง เหลือง แล้ว เปลี่ยน
 เป็น สี เขียว
 รถ ก็ ออก แล่น ต่อ ไป อีก
 คน ที่ จะ ข้าม ถนน ก็ ขึ้น รอ อยู่
 ประถม รู้ ว่า ถ้า ที่ บัอม มี ไฟ สี แดง
 รถ ทุก คัน ต้อง หยุด ตรง เส้น
 เพื่อให้ คน เดิน ข้าม ถนน

วิชา และ ประถม นั่ง รถ กลับ บ้าน
 ได้ เห็น รถ ยนต์ ชน เด็ก
 วิชา จึง พุด กับ ประถม ว่า
 “ เวลา ข้าม ถนน ต้อง ดู ให้ ดี
 มอง ทาง ขวา มือ และ ซ้าย มือ
 เมื่อ ไม่ มี รถ แล้ว จึง ข้าม ถนน
 ถ้า ใกล้ สี แยก ที่ มี บัอม ไฟ
 ควร ไป ข้าม ถนน ตรง ที่ มี เส้น ขาว
 รอ ให้ รถ หยุด ก่อน แล้ว จึง ข้าม ”

ประชา พูด ต่อ
 “ เวลา เดิน ไป ตาม ถนน ควร เดิน ตาม
 ทาง เท้า
 ถ้า ถนน ไม่ มี ทาง เท้า ควร เดิน ตาม ขอบ ถนน
 เดิน ตาม ขอบ ถนน ทาง ขวา มือ ของ เรา
 ถ้า เรา เดิน ตาม ขอบ ถนน ทาง ด้าน ซ้าย มือ
 รถ ซึ่ง แล่น ไป ทาง เดียว กับ เรา เดิน
 อาจ ชน เรา ได้ เพราะ เรา มอง ไม่ เห็น ”

เมื่อ รถ มา ถึง บ้าน ประชา บอก ให้ รถ หยุด
ประชา และ ประถม ลง จาก รถ
คน ขับ รถ ช่วย ขน ของ ลง จาก รถ ให้
ประถม ขน ของ เข้า บ้าน
ประชา ให้ ค่า โดยสาร แก่ คน ขับ รถ
คน ขับ รถ รับ เงิน แล้ว พูด ว่า
“ขอบคุณ ครับ”

ชิตา ตาม ว่า

“ทำไมคุณลุงขอเอาไปมากนักละคะ”

ลุงประชาตอบว่า

“ขอไปชุดดินค้ายหญ้า

สวนของลุงใหญ่ต้องช่วยกันทำหลายคน
จึงต้องขอไปมาก”

มะลิ ตาม ประถม ว่า

“ประถมไปขอของกับคุณพ่อสนุกไหม”

ประถมตอบว่า

“สนุกครับคุณอา

มีร้านขายของมากจริงครับ

คน ซอ ก็ มาก ด้วย ”

มะลิ ถาม ว่า

“ แถว บ้าน ประถม มี ร้าน ขาย ของ มาก ไหม ”

ประถม ตอบ ว่า

“ มี ๒ - ๓ ร้าน ครัว ตลาด อยู่ ใกล้ บ้าน
ผม มาก ”

ประชา พูด ว่า

“ ประถม อยู่ บ้าน กับ คุณ อ่า และ ธิดา
พ่อ จะ ไป ธุระ อีกร ”

ประชา เดิน ออก จาก บ้าน ไป

ประถม อยู่ บ้าน กับ อ่า มะลิ และ ธิดา

มะลิ ถาม ประถม ว่า

“ แถว บ้าน ประถม ชาว บ้าน หา กิน ทาง ไหน ”

ประถม ตอบ ว่า

“ ทำ สวน และ ทำ นา ครัว ”

ธิดา ถาม ว่า

“ ทำ สวน ครัว อย่าง บ้าน เรา ใช้ ไหม คะ
คุณ แม่ ”

มะลิ ตอบ ว่า

“ไม่ เหมือน กัน

ทำ ส่วน ครัว นั้น เรา ปลูก ผัก

ปลูก มะเขือ ปลูก พริก ปลูก แตงกวา

ปลูก อย่าง ละ ไม้ ก็ ต้น

เรา ปลูก ไว้ สำหรับ เก็บ กิน

ถ้า ปลูก อย่าง ละ มาก/มาก

ปลูก ทั้ง ผัก และ ต้น ผลไม้

เช่น กลวย มะพร้าว มะม่วง

เรียก ว่า ทำ ส่วน ”

ประถม พูด ว่า

“ชาว ส่วน ต้อง ทำ งาน ทุก วัน รด น้ำ ผัก

รด น้ำ ต้น ไม้

ตาย หญ้า และ พรวน ดิน

เก็บ ผัก ผลไม้ ไป ขาย ”

มะลิ ถาม ว่า

“ประถม เคย ไป ขาย ผัก ขาย ผลไม้ ไหม ”

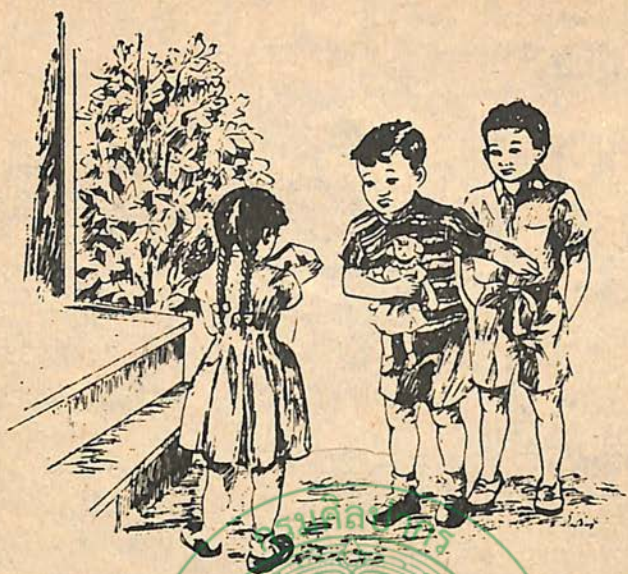
ประถม ตอบ ว่า

“เคย ครับ ผม เคย ไป ขาย ผลไม้ กับ คุณ แม่
ช่วย คุณ แม่ หยิบ ผลไม้ ขาย
ช่วย คุณ แม่ คิด ราคา ผลไม้
ขาย ของ สุก ดี ครับ”

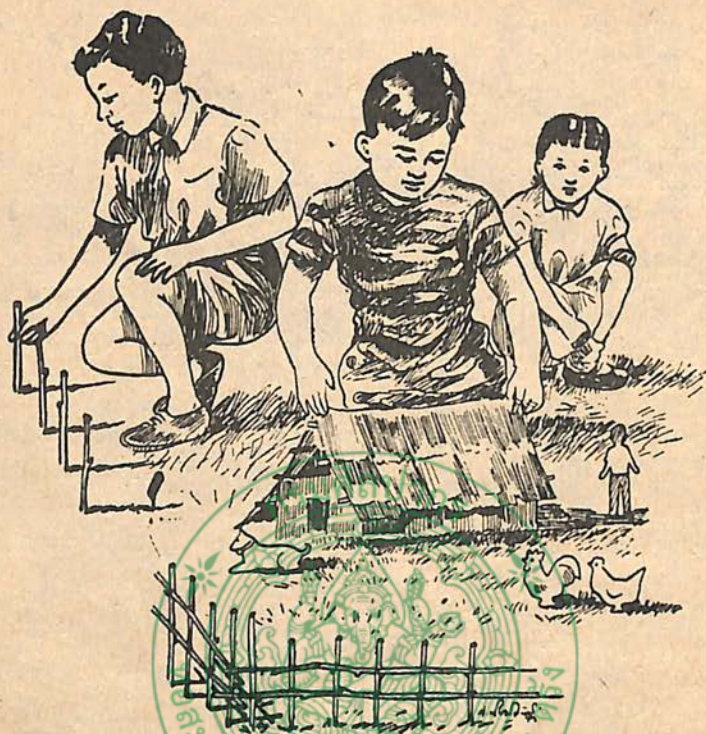

หัดตอบคำถาม

๑. เวลา จะ เดิน ข้าม ถนน ควร ทำ อย่าง ไร ก่อน
๒. ถ้า จะ ข้าม ถนน ตรง ลี แยก ที่ มี บัอม ไฟ จราจร ควร ข้าม ตรง ไหน
๓. ไฟ ลี แดง ที่ บัอม ไฟ หมายถึง ความ ว่า อย่าง ไร
๔. ไฟ ลี เขียว ที่ บัอม ไฟ หมายถึง ความ ว่า อย่าง ไร
๕. เรา จะ ข้าม ถนน ตรง ที่ มี บัอม ไฟ จราจร ได้ เมื่อ ไร
๖. เรา ใช้ จอบ ทำ อะไร
๗. ชาว สวน ทำ งาน อะไร ใน สวน
๘. ชาว สวน ไป ขาย ผล ไม้ ที่ ไหน
๙. ร้าน ขาย เครื่อง เหล็ก มี อะไร ขาย บ้าง
๑๐. ชาว สวน ปลุก ผัก ปลุก ต้นไม้ ชาว นา ปลุก ข้าว พ่อค้า แม่ค้า ทำ อะไร
๑๑. พ่อค้า แม่ค้า อยู่ ที่ ไหน
๑๒. ร้าน ขาย ผัก มี อะไร ขาย บ้าง

ตอน บ่าย มานะ กลับ มา บ้าน
 มานะ เปลี่ยน เครื่อง แต่ง ตัว แล้ว
 มานะ ขวน ประถม และ ธิดา ไป ที่ สนาม
 มานะ พูด ว่า
 “ธิดา พี่ จะ ทำ หุ่น บ้าน ของ เรา ให้ ดู
 ธิดา เขา บ้าน จำลอง ไป ที่ สนาม ด้วย
 พี่ จะ เอา ตุ๊กตา ไป เอง”
 ทั้ง สาม คน พา กัน ไป ที่ กอง ทราย หน้า บ้าน

มานะ ธิดา และ ประถม ช่วย กัน เกลี่ย ทราช
 มานะ ให้ ประถม หา กิ่ง ไม้ เล็ก เล็ก ให้
 แล้ว ช่วย กัน บัก กิ่ง ไม้ เป็น ร้ว บ้าน
 มานะ เขา บ้าน จำลอง ตั้ง ตรง กลาง
 ให้ ธิดา ถอน หญ้า มา โรย เป็น สนาม
 มานะ เขา ตึกดา รูป ไข่ วาง ข้าง สนาม
 เขา ตึกดา รูป คน ยืน อยู่ ใน สนาม

สุธิ และ อุษา มา หา ธิดา และ มานะ
 สุธิ และ อุษา มา เล่น กับ ธิดา และ มานะ เสมอ
 ธิดา เห็น สุธิ และ อุษา
 ธิดา เรียก สุธิ และ อุษา เข้า ไป ใน บ้าน
 มานะ พูด ว่า
 “ เรา มา ช่วย กัน ทำ บ้าน ใหม่ อีก
 ที่ นี้ ทำ ให้ ใหญ่ ”

ประถม พูด ว่า

“ทำ บ้าน ส่วน ดี ใหม่ มานะ”

มานะ พูด ว่า

“ดี เรา มา ช่วย กัน ทำ บ้าน ส่วน กัน เอะ”

ทั้ง ห้า คน ช่วย กัน ทำ พันธ์ ให้ เรียบ

แล้วหารือ กัน ว่า จะ ทำ อย่าง ไร

ใคร จะ ทำ อะไร ได้ บ้าง

ประถม รับ ทำ บ้าน ด้วย กิ่ง ไม้ และ ใบ ดอก

แต่ ให้ ใคร ช่วย หา ใบ ดอก และ เชือก ให้

อุษา รับ ไป หา ใบ ดอก ให้

ชิตา รับ ไป หา เชือก ให้

สุกี รับ ไป หา กิ่ง ไม้
 มานะ กับ ประถม ช่วย กัน ทำ ฟัน ทราย
 เขา ขุด ร่อง เป็น แม่ น้ำ และ คลอง
 เขา ขุด ทราย ยก เป็น ท้อง ร่อง สวน
 เมื่อ ได้ เชือก ใย ตอง และ กิ่ง ไม้ แล้ว
 ประถม เขา กิ่ง ไม้ มา ผูก เป็น รูป บ้าน
 มานะ ช่วย จับ และ ช่วย ผูก เชือก ด้วย
 ฮิดา เขา กิ่ง ไม้ บัก ตาม ร่อง สวน
 อุษา ก็ ช่วย เขา กิ่ง ไม้ บัก ทำ เป็น ต้น ไม้
 สุกี เขา ไม้ บัก ทำ สะพาน ที่ ทำ น้ำ
 เขา ช่วย กัน ทำ แบ่ง งาน กัน ทำ

ในไม่ช้า บ้าน ของ ชาว ส่วน ก็ เสร็จ

สีดี พูด ว่า

“ทำ บ้าน ชาว นา กัน อีก ใหม่”

มานะ พูด ว่า

“ดี เหมือน กัน เรา ยัง มี กิ่ง ไม้

เรา ยัง มี เชือก เหลือ อยู่”

ประตม พูด ว่า

“เรา จะ เอา อะไร ทำ ฟาง ช้าว”

สีดี พูด ว่า

“ใช้ ใบ ดอก แห้ง ได้ โหม

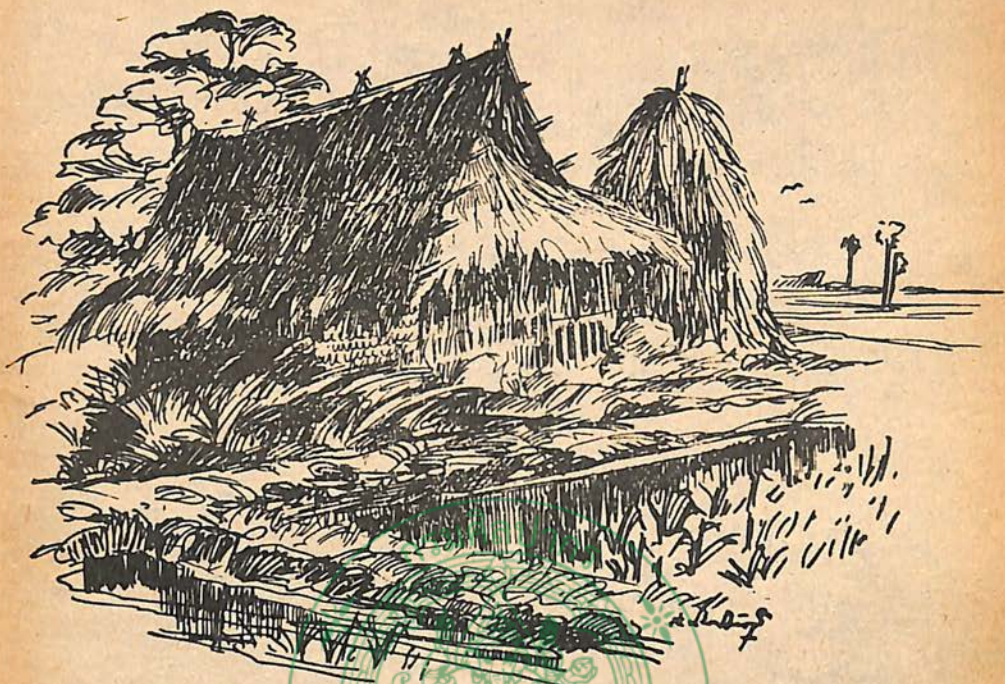
อุษา ไป ช่วย หา มา ท

อุษา ขวน ธิดา ไป หา ใบ ดอก แห้ง

มานะ ประตม และ สีดี ช่วย กัน ทำ โรง นา

ช่วย กัน ทำ ทุ่ง นา และ กอง ทราช

เขา กอง ทราช เป็น รูป กอง ฟาง

เมื่อ ฮิดา และ อุษา เอา ใบ ตอง แห้ง มา แล้ว
 เขา ช่วย กัน ฉีก เป็น ชิ้น เล็ก เล็ก
 ประถม เขา กิ่ง ไม้ บัก บน กอง ทราช
 แล้ว เอา ใบ ตอง ที่ ฉีก แล้ว พัน ไว้
 ทำ เสว็จ แล้ว เขา ช่วย กัน ถอน หญ้า
 เอา มา บัก เป็น ต้น ข้าว ใน นา

ชิตา พูด ว่า

“ เรา ทำ บ้าน ขาว นา เสร็จ แล้ว ”

ประถม พูด ว่า

“ ยัง ขาด อยู่ อีก อย่าง หนึ่ง ”

มานะ พูด ว่า

“ ขาด อะไร ”

สุธี พูด ว่า

“ ขาด ควาช ไซ้ โหม ”

ประถม พูด ว่า

“ ถูก แล้ว เรา ยัง ขาด ควาช อยู่
บ้าน ขาว นา ต้อง มี ควาช ไร่ โถ นา ”

ธิดา พุด ว่า

“ เรา มี ตึกตา รูป ควาช
พี่ มานะ มี ตึกตา รูป ควาช ”

มานะ ไป เอา ตึกตา มา ตั้ง ช้าง กอง ฟาง

ทุก คน ช่วย กัน ทำ บ้าน ได้ สาม หลัง

ทุก คน ดี ใจ ยิน ใจ บ้าน จน คำ

สัทธิ และ อุษา กลับ ไป บ้าน

ธิดา มานะ และ ประถม ไป อาบ น้ำ

เตรียม ตัว รับประทาน อาหาร เย็น

เมื่อ รับประทานอาหาร แล้ว
 ประชา ได้ พูด ว่า
 “ พรุ่ง นี้ จะ ต้อง กลับ บ้าน ส่วน
 ประถม จะ ต้อง ไป โรงเรียน
 โรงเรียน เปิด เรียน ภาค ปลาย
 โรงเรียน ของ มานะ เปิด เรียน ภาค ปลาย

ก่อน โรงเรียน ของ ประถม ”

มานะ พูด ว่า

“ผม อยาก ไป เทียว สวน

คุณ ลุง ให้ ผม ไป เทียว บ้าง ได้ ไหม ครับ ”

ประชา พูด ว่า

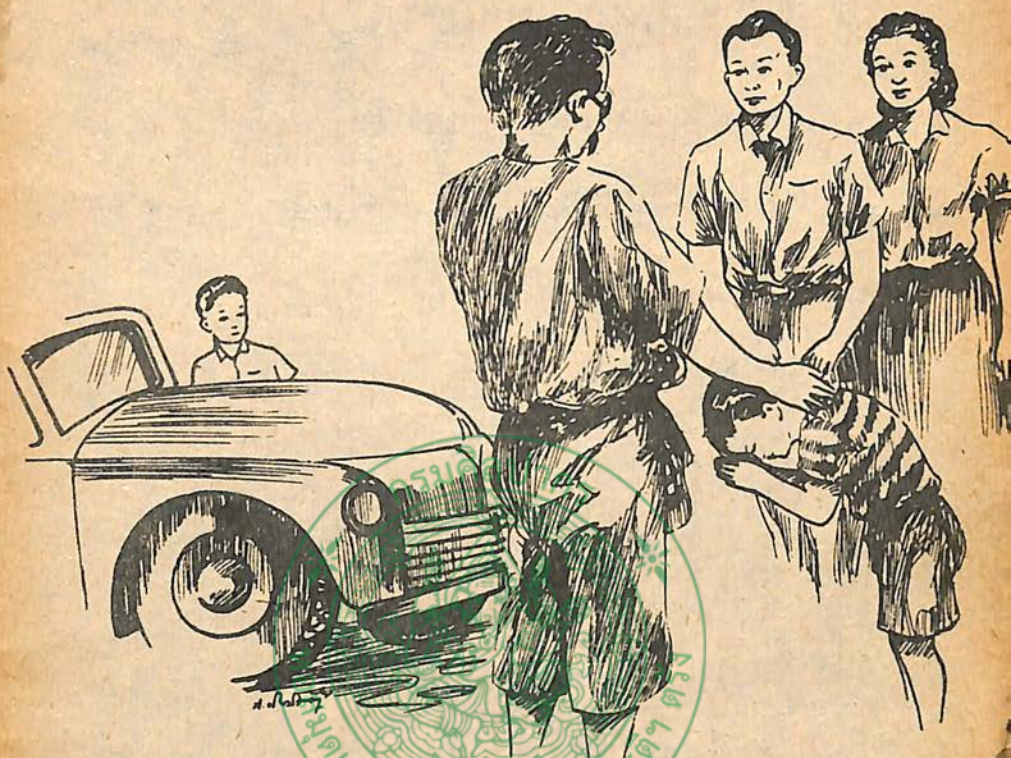
“รอ ให้ โรงเรียน ปิด ภาค ปลาย ก่อน

จะ ได้ ไป อยู่ หลาย วัน ”

เข้า วัน รุ่ง ชัน ประถม เตรียม ตัว กลับ บ้าน
 ประถม ชน กระเป๋าลง มา ไว้ ข้าง ล่าง
 มานะ ช่วย ประถม ชน ลง มา
 เวลา มานะ วาง กระเป๋าลง
 กระเป๋าลง ไป ถูก เท้า ของ ประถม
 มานะ ขอ โทษ ประถม

เมื่อ ขน ของ ขน ไร่ บน รถยนต์ แล้ว
 ประชา กับ ประถม ลา ทุก คน ใน บ้าน
 แล้ว ไป ขน รถยนต์
 มานะ เดิน ไป ที่ รถ แล้ว ไหว้ ลุง ประชา
 ประชา พูด ว่า
 “ ลัวดี แล้ว ลุง จะ มา รับ ไป เทียว ส่วน ”

หัดตอบคำถาม

๑. เรา ใช้ คำ “สวัสดี” เมื่อ ไร
๒. เรา ใช้ คำ “ขอบใจ” หรือ “ขอบคุณ” เมื่อ ไร
๓. เรา ใช้ คำ “ขอโทษ” เมื่อ ไร
๔. เมื่อ ผู้ใหญ่ ให้ สิ่ง ของ แก่ เรา เรา ควร
ทำ อย่างไร
๕. เมื่อ พบ ผู้ใหญ่ เรา ควร ทำ อย่างไร
๖. เมื่อ ไป หา และ ลา ใคร เรา ควร ทำ อย่างไร
๗. เมื่อ ทำ ของ ไป ถูก มือ ถูก เท้า ใคร เรา
ควร ทำ อย่างไร
๘. เรา ควร ทำ อย่างไร สนาม บ้าน หรือ สนาม
โรงเรียน จึง จะ สะอาด อยู่ เสมอ
๙. ถ้า สนาม มี เศษ ไม้ มาก เรา จะ เล่น กัน
สะดวก ไหม

๑๐. เรา ควร ทิ้ง เศษ กระดาษ ที่ ไหน
๑๑. พ่อ และ แม่ ทำ อะไร ให้ เรา บ้าง
๑๒. ครู ทำ อะไร ให้ เรา บ้าง
๑๓. ถ้า เรา อยาก ให้ บ้าน สะอาด เรา ควร ทำ
อย่างไร
๑๔. เมื่อ พบ ครู นักเรียน ควร ทำ อย่างไร
๑๕. ถ้า เรา จะ ช่วย กัน ทำให้ ห้อง เรียน สะอาด
เรา ควร จะ ทำ อย่างไร

พิมพ์ที่ ร.ศ. ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง ถนนพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร โทร. 2791464

นายพจน์ กุ้อารีย์ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา 2519

คำแนะนำ

1. หนังสือนี้ให้เด็กนักเรียนยืมเรียน และให้ส่งคืนกับครูประจำชั้นเมื่อสิ้นปีการศึกษา
2. ให้ครูแนะนำนักเรียน ให้รู้จักศึกษาแบบเรียนนี้ให้ชำรุดก่อนเวลาอันสมควร เพื่อที่นักเรียนรุ่นหลังจะได้ใช้เรียนต่อไป
3. เมื่อสิ้นปีการศึกษาของแต่ละปี ให้ครูสำรวจจำนวนหนังสือที่ชำรุดหรือสูญหายให้จังหวัดทราบ เพื่อจังหวัดจะได้รวบรวมแจ้งกรมการปกครอง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดพิมพ์เสริมให้ต่อไป.